

פיננסים בגובה העיניים

מילון המושגים הפיננסיים

המילון נבנה במיוחד עבור אנשים שרוצים להבין סוף סוף איך הכסף שלהם באמת עובד, בצורה פשוטה, ברורה ובשפה שכל אחד יכול להתחבר אליה.

כאן תמצאו מושגים מרכזיים מעולם הכלכלה, המשכנתאות, ההשקעות והניהול המשפחתי, כדי שתוכלו לקבל החלטות חכמות יותר ולנהל את הכסף שלכם בביטחון ובשקט נפשי.

הבנה של המושגים האלו תאפשר לכם לראות את התמונה הגדולה, להבין איפה אתם עומדים היום ולבנות לעצמכם דרך כלכלית יציבה ובטוחה יותר.

Bar Flyshker
המאמן הפיננסי שלך

מאת:

מושג 1: מסגרת אשראי

מסגרת אשראי היא סכום כסף שהבנק מאשר לך להיכנס אליו למינוס, גם כשאתה לך כסף בעו"ש. זה כאילו הבנק אומר: "אין לך כרגע כסף? קח הלוואה קטנה על חשבוני, בתנאים שלי." כל שקל שאתה מוציא במסגרת אתה בעצם לוקח הלוואה קטנה מהריבית הכי יקרה שיש!

מה חשוב לזכור?

ריבית גבוהה - בין 10% ל-13% בשנה.

לא מרגיש כמו הלוואה - אז מוציאים בלי לשים לב.

אין תאריך סיום - בניגוד להלוואה רגילה, המסגרת תמיד פתוחה. וזה ממכר.

מושג 2: ריבית דריבית

ריבית דריבית היא מצב שבו לא רק הקרן שלך (הכסף שהשקעת או חסכת) צוברת ריבית אלא גם הריבית עצמה מתחילה לצבור ריבית. זה כמו כדור שלג, כל שנה הוא גדל - ואז בשנה הבאה, הוא כבר מתגלגל ככדור יותר גדול.

לאורך זמן - אתה מרוויח הרבה יותר מאשר אם היית מושך את הריבית שהרווחת כל שנה.

מה חשוב לזכור ?

- ככל שהכסף נשאר יותר זמן, הוא צומח יותר מהר.
- אפילו סכומים קטנים יכולים לגדול מאוד עם הזמן.
- זה הבדל של אלפי ואפילו מאות אלפי שקלים בפנסיה, השקעות או חיסכון לילדים.

מושג 3: תזרים

הפער בין ההכנסות להוצאות - יכול להיות חיובי או שלילי.

תזרים זה פשוט: כמה כסף נכנס וכמה כסף יוצא.

בתקופת זמן מסוימת - לרוב חודשי.

מה חשוב לזכור ?

- שאפשר להיות רווחיים, אבל בלי מזומן פנוי.
- הוצאות לא צפויות - כמו טיפול שיניים או תיקון לרכב - עלולות לשבור תזרים.
- בלי תזרים, אתה חי מהלוואה להלוואה.
- תזרים זו לא שאלה של כמה אתה מרוויח - אלא איך אתה מנהל את מה שנכנס ומה שיוצא.
- מי ששולט בתזרים - שולט בכסף שלו.

מושג 4: מדד המחירים לצרכן

מדד המחירים לצרכן בודק כמה המחירים של המוצרים והשירותים שאנחנו צורכים - עלו או ירדו בחודש האחרון.

זה כולל: מזון, תחבורה, שכר דירה, מוצרי ניקיון, בגדים ועוד.

בסוף כל חודש מפרסמים מספר, שאומר כמה בממוצע המחירים עלו או ירדו.

מה חשוב לזכור ?

- הוא משפיע על שכר דירה, קצבאות, פנסיה, שכר ועוד.
- הוא אומר לנו כמה יוקר המחיה משתנה.
- הרבה חוזים צמודים למדד - גם הלוואות, גם משכנתאות.
- המדד זה כמו מדחום של יוקר המחיה. אם הוא עולה, הכסף שלנו קונה פחות.

ומי שלא מבין את זה - פשוט מפסיד לאינפלציה.

מושג 5: מיתון

מיתון קורה כשכלכלה של מדינה מתכווצת. כלומר, יש פחות פעילות כלכלית מבעבר.

במילים פשוטות: המדינה "מרוויחה פחות", אנשים קונים פחות, עסקים מוכרים פחות, ויש פחות כסף שמסתובב בשוק.

באופן רשמי, אם יש שני רבעונים רצופים (כלומר חצי שנה) שבהם התוצר של המדינה קטן - זה מוגדר כמיתון.

אבל בפועל, מרגישים את זה הרבה קודם: פחות עבודה, פחות לקוחות, קצבאות לא מתעדכנות, עלייה באבטלה, יותר פחד והאטה בהוצאות.

מיתון זה לא רק מונח כלכלי - זו תחושת לחץ שמורגשת בכיס של כולנו.

אבל מי שמתנהל נכון - יכול לצלוח אותו עם הרבה פחות נזק.

מושג 6: ריבית פריים

ריבית פריים היא ריבית בסיסית שהבנקים משתמשים בה כדי לקבוע את הריבית על הלוואות, משכנתאות, ואפילו על המינוס בעו"ש.

היא מורכבת מ: 🏠 ריבית בנק ישראל + תוספת קבועה של 1.5%.

כלומר: אם ריבית בנק ישראל היא 4.5% - ריבית הפריים תהיה 6%.

מה חשוב לזכור?

הרבה מאוד מוצרים בנקאיים מוצמדים לפריים:

• הלוואות בריבית פריים מינוס או פריים פלוס.

• מסלולים במשכנתא.

• מינוס בעו"ש.

• אשראי צרכני.

אז כשאומרים שהפריים עלה = המשמעות היא שהריבית שאתה משלם על כל אלה גדלה.

מושג 7: דירוג אשראי

דירוג אשראי הוא ציון שמראה לבנקים, חברות אשראי וגופים פיננסיים עד כמה אתה נחשב לקוח "אמין" - מבחינה כלכלית.

כמו תעודה פיננסית שמספרת עליך:

האם אתה משלם בזמן? האם אתה לוקח הלוואות בצורה אחראית? האם אתה מתנהל בצורה יציבה?

הציון נקבע לפי היסטוריית ההתנהלות שלך: תשלומים בזמן של הלוואות וכרטיסי אשראי, שימוש במסגרת אשראי, חזרות צ'קים, פיגורים או הסדרי חוב, תיק הוצאה לפועל או הליכים משפטיים.

⚠️ הציון הוא בין 100 ל-1,000 - ככל שהוא גבוה יותר, אתה נחשב לקוח יציב ואמין יותר.

מה חשוב לזכור ?

הציון הזה משפיע על:

- אישור הלוואות.
- תנאים במשכנתא.
- גובה הריבית שתקבל.
- ואפילו אם יאשרו לך לפתוח חשבון עסקי בבנק !

במילים פשוטות: ציון אשראי גבוה = תנאים טובים יותר. ציון אשראי נמוך = סירוב, או ריבית גבוהה.

מושג 8: קרן השתלמות

חיסכון לטווח בינוני (6 שנים ומעלה), מיועדת לשכירים ולעצמאים. פטורה ממס על הרווחים (עד תקרה מסוימת).

קרן השתלמות לשכיר

- המעסיק מפריש עד 7.5% מהשכר.
- העובד מוסיף עד 2.5%.
- ביחד זה יכול להגיע ל-10% מהשכר ברוטו בכל חודש.
- אחרי 6 שנים אפשר למשוך את כל הסכום, כולל הרווחים, בלי לשלם מס.

קרן השתלמות לעצמאי

- עצמאי יכול להפקיד עד 4.5% מההכנסה השנתית החייבת (עד תקרה).
- ההפקדה מוכרת כהוצאה למס חיסכון במס הכנסה.
- גם כאן פטור ממס על הרווחים עד התקרה.
- אפשרות למשוך אחרי 6 שנים או להשתמש גם כהשקעה נזילה.

מה חשוב לזכור ?

- דמי ניהול נמוכים יחסית למוצרי השקעה אחרים.
- פטור ממס רווחי הון לא תמצאו את זה כמעט בשום כלי אחר.
- אפשרות לבחור מסלול השקעה: כללי, מניות, אג"ח, מחקה מדד ועוד.
- לאורך זמן, תשואות גבוהות בהרבה מפיקדונות בבנק.

מושג 9: פיקדון

פיקדון הוא מוצר חיסכון של הבנק, שבו אנחנו "נועלים" סכום כסף לתקופה קבועה מראש זה יכול להיות חודש, שלושה חודשים, או אפילו כמה שנים. בתמורה, הבנק משלם לנו ריבית קבועה על הסכום שהפקדנו.

מה חשוב לזכור?

- ככל שהתקופה ארוכה יותר, הריבית בדרך כלל גבוהה יותר.
- יש פקדונות שקליים ויש במט"ח.
- יש הבדל בין ריבית "שנתית נומינלית" לריבית בפועל (תלוי איך מחושבת).
- אפשר לפעמים לנהל מו"מ על גובה הריבית עם הבנקאי.
- יש מוצרי חיסכון טובים יותר עם נזילות נוחה יותר ותשואה גבוהה יותר בשוק.
- פיקדון לא שומר על ערך הכסף לאורך זמן, ברוב המקרים הריבית עליו נמוכה מהאינפלציה ולכן הכסף מאבד מערכו.

מושג 10: קופת גמל להשקעה

קופת גמל להשקעה היא תוכנית חיסכון גמישה שמאפשרת לך להפקיד כסף (חודשי או חד-פעמי) שהולך להשקעה בשוק ההון. הכסף מושקע במסלולים שונים לפי רמת הסיכון שתבחר - סולידי, כללי, מנייתי, ועוד. ואתה יכול למשוך אותו מתי שתרצה. בנוסף, המדינה מאפשרת למי שמחזיק בקופה עד גיל פרישה למשוך את הכסף כקצבה ואז לקבל פטור ממס על הרווחים.

מה חשוב לזכור?

- ניתן להפקיד עד $\approx 81,711$ ₪ בשנה (נכון ל-2025) לכל תעודת זהות.
- אפשר לפתוח קופה לכל אחד מבני המשפחה, כולל ילדים - וכך להכפיל את ההפקדות אם זה רלוונטי.
- הקופה נזילה - אפשר למשוך את הכסף בכל זמן, אבל תשקיע תחושת "למה מוקדם יותר" כי זמן עושה את שלו.
- ניתן לעבור בין מסלולי השקעה או בין חברות בלי לשלם מס עד משיכה.
- דמי הניהול משתנים בין החברות - שווה לבדוק ולהשוות.

⚠ אבל חשוב לזכור - כמו כל השקעה, היא חשופה לשוק ההון ויכולה גם לרדת בתקופות מסוימות.

וגם, אם מחפשים פתרון שמבטיח תשואה או שלא יושפע מאינפלציה, זה לא המקום.

מושג 11: קרן נאמנות

קרן נאמנות היא מוצר השקעה שמרכזת את הכסף של הרבה משקיעים קטנים וגדולים ומשקיעה אותו בשוק ההון - במניות, אג"ח, מט"ח או שילוב ביניהם. את הכסף מנהל מנהל השקעות מקצועי, לפי מדיניות שהוגדרה מראש. הקרן עושה בשבילנו את כל העבודה: בחירת ניירות ערך, ניהול סיכונים ומעקב שוטף. ובניגוד להשקעה ישירה, אפשר להיכנס ולצאת מהקרן כמעט בכל יום.

מה חשוב לזכור ?

- יש מאות קרנות נאמנות שונות, כל אחת עם מדיניות השקעה אחרת.
  - הקרן מנוהלת על-ידי בית השקעות ומפוקחת על-ידי רשות ניירות ערך.
  - אפשר לרכוש או למכור יחידות קרן דרך הבנק או דרך בית השקעות.
  - חשוב לבדוק תשואות עבר ודמי ניהול - הם משפיעים משמעותית על הרווח הסופי.
  - קיימות קרנות סולידיות יותר וקרנות מסוכנות יותר - צריך להתאים את זה לכרופיל האישי.
- ⚠ אבל אל תשכחו: זה לא תחליף לחיסכון בטוח כמו פקדון, וזה בהחלט לא המקום לשים בו את כל הכסף שלכם.

מושג 12: אינפלציה

אינפלציה היא עלייה כללית ומתמשכת במחירים של מוצרים ושירותים שאנחנו צורכים. כשיש אינפלציה, הערך של הכסף שלנו יורד - כלומר, אותה משכורת כבר קונה פחות דברים ממה שקנתה בעבר. אינפלציה משפיעה על כל דבר שקשור לכסף שלנו - מהקניות בסופר ועד הריבית על המשכנתא. כשהמחירים עולים מהר מדי, יוקר המחיה גדל, והכסף שלנו "שווה פחות". גם מי שחוסך כסף בבנק מושפע, כי הרווחים שלו נשחקים אם האינפלציה גבוהה מהריבית שהוא מקבל.

מה חשוב לדעת ?

- אינפלציה מתרחשת כמעט תמיד, גם אם בקצב איטי.
- היעד של בנק ישראל הוא אינפלציה שנתית של 1%-3%.
- כשמדברים על "מדד המחירים לצרכן" - זה הכלי שמודד את האינפלציה בפועל.
- כדאי לחשוב איך מגינים על הכסף שלנו מפני שחיקה - למשל, באמצעות השקעות שמניבות תשואה גבוהה יותר מהאינפלציה.
- אינפלציה נמוכה מדי גם לא טובה - היא עלולה להאט את המשק ולפגוע בצמיחה.

מושג 13: מינוף

מינוף הוא שימוש בכסף שלא שלך (לרוב הלוואה או אשראי) כדי לייצר רווחים גדולים יותר.

במילים פשוטות - אתה משתמש בכסף של הבנק כדי להשקיע, במטרה להרוויח יותר ממה שתשלם על הריבית.

מינוף מאפשר לנו לעשות דברים שלא היינו יכולים לעשות רק עם ההון העצמי שלנו. כמו לקנות דירה, לכתוח עסק או להרחיב השקעה קיימת. כשמשתמשים בו נכון - הוא יכול להאיץ את הצמיחה הכלכלית שלנו.

מה חשוב לדעת ?

- מינוף הוא לא "טוב" או "רע" - הכול תלוי איך משתמשים בו.
- הוא מתאים רק כשיש תכנון פיננסי מסודר והבנה של הסיכון.
- חשוב לבדוק את תנאי ההלוואה - ריבית, תקופה, החזרים חודשיים.
- שימוש לא נכון במינוף הוא אחת הסיבות המרכזיות להפסדים גדולים אצל משקיעים.
- כלל אצבע: אם אתה לא יודע לחשב מה יקרה אם הדברים לא ילכו כמתוכנן - עדיף להימנע ממינוף.

מושג 14: ריבית נומינלית מול ריבית ריאלית

ריבית נומינלית היא הריבית שמופיעה על הנייר, ריבית ריאלית היא הריבית אחרי שמפחיתים את האינפלציה (ערך הכסף יורד) זאת אומרת, הרווח האמיתי של הכסף. המספר שכתוב לנו לא תמיד משקף את מה שנקבל בפועל. האינפלציה שוחקת את הכוח של הכסף ולכן ריבית גבוהה לא תמיד אומרת רווח גבוה.

מה חשוב לדעת ?

- לשים לב לזה כשמשוויים בין מסלולי השקעה.
- כשבדקים אם פיקדון בבנק משתלם (והוא לא !).
- כשמתכננים חיסכון ארוך טווח וכשבוחנים הצעות "אטרקטיביות" שמסתירות את האינפלציה.

מושג 15: מס רווח הון

מס שמשלמים על רווחים מהשקעות. זה יכול להיות מניות, קופות גמל להשקעה, קרנות, נדלן ועוד. משלמים רק על הרווח, לא על כל הסכום. זה משפיע על התשואה האמיתית של ההשקעה.

לפעמים השקעה נראית משתלמת על הנייר. אבל אחרי מס רווח הון התשואה האמיתית נמוכה יותר וזה גם משפיע על החלטה אם למכור עכשיו או להמשיך להחזיק.

מה חשוב לדעת ?

- לשים לב כששווקלים למכור השקעה.
- כשמתכננים צבירת הון לטווח ארוך.
- כשמשוויים בין מסלולי השקעה שונים וכשבדקים האם למשוך כסף עכשיו או לתת לו להמשיך לצמוח.

לסיום

מקווה שהמילון הזה עזר לכם לעשות סדר ולהבין את המושגים שמנהלים לנו את היום יום.
כשמבינים את השפה של הכסף,
הרבה יותר קל לקבל החלטות בטוחות ולבנות בסיס יציב לעתיד.
אם אתם מרגישים שהגיע הזמן לקחת צעד נוסף, לעשות סדר עמוק יותר
ולבנות תוכנית שמתאימה בדיוק לבית שלכם, אני כאן ללוות אתכם בתהליך אישי ומדויק.
הדרך לשקט כלכלי מתחילה מהבנה, וממשיכה בבחירות הנכונות.

הבהרה חשובה,

המידע במילון מושגים זה הוא כללי בלבד ואינו מהווה ייעוץ השקעות או תחליף לייעוץ אישי,

שמתחשב בצרכים ובנתונים של כל אדם באופן פרטני.